

Stichting Het Historisch Gebruiksglas

Jaarverslag 2019

Dit jaar was het vierde jaar waarin de stichting actief was. Vorig jaar sloten we de beginfase af, waarin het bestaansrecht van onze aandacht voor historisch gebruiksglas moest blijken. Wij denken dat drie succesvolle en volledig bezette symposia, twee winnaars van de Prof. Dr Ina Isingsprijs en een druk (inter)actief gebruik van de website dat voldoende aangegeven hebben. Daarom werken wij de komende jaren aan de verdieping en uitbreiding van ons werk.

Algemeen

Ook in 2019 konden we -weer om niet- de Leemanszaal van het Rijksmuseum van Oudheden, Leiden (RMO) gebruiken. Wij blijven het museum dankbaar dat we in zo'n historische setting bijeen kunnen komen. Door de Jaarboeken, onze website en de symposia bereiken wij inmiddels bijna 200 geïnteresseerde professionele en niet-professionele glasliefhebbers. Wij willen dat aantal uitbreiden en ons netwerk zo breed mogelijk maken. Daarom blijven de symposia gratis toegankelijk, deze keer wel met een bijdrage van € 10 voor het Jaarboek. Dat stelt ons voor de vraag of de capaciteit van de Leemanszaal de komende jaren nog wel toereikend zal zijn.

Symposium van 02 november 2019

In het voorjaar maakten we de datum van het symposium bekend en in september mailden we het programma en de uitnodiging voor het symposium naar alle geïnteresseerden. In korte tijd bereikten de aanmeldingen de maximale capaciteit van 70 personen van de zaal, zodat we een aantal mensen moesten teleurstellen. Onze publiciteit blijkt dus goed te werken en we hoeven ons voorlopig niet druk te maken over onze naamsbekendheid.

Wij streven er naar in het programma van het symposium een brede blik te bieden over de vele millennia van de vervaardiging van glas. Meestal gaat het over holglas als glazen, bekertjes of flessen, deze keer werd ook aandacht gegeven aan vlakglas als glas-in-lood fragmenten.

Marianne Stern de vraag stelde waarom het eeuwen geduurd had voordat men in de eeuw voorafgaande aan de jaartelling 'eindelijk' heeft ontdekt dat glas opgeblazen kon worden. Via historisch bronnenonderzoek ontrafelde **Hans van Rossum** de herkomst en de opeenvolgende bezitters van een negentienhonderd jaar oude Romeinse schaal. Bij opgravingen in Oldenzaal is een grote hoeveelheid glazeniersafval uit de 15^e-17^e eeuw gevonden, die **Jacobine Melis** heeft onderzocht. Uit deze puzzel toonde zij een aantal bijzondere combinaties. Ook in Deventer werd gegraven en de restanten van een bierbrouwerij ontdekt. Aan de hand van de vele glasfragmenten en tabakspijpen onderzocht **Marijke Nieuwenhuis** of zich daarbij ook drinkgelegenheden had bevonden. Tenslotte gaf **Ton Lupak** een kijkje achter de schermen bij Restaura waar onder meer glazen voorwerpen uit verschillende perioden gerestaureerd of geconserveerd worden.

Dit jaar was er geen uitreiking van een **Isingsprijs**. Dat komt pas weer bij het symposium van 2020. Met de jury hopen wij op veel inzendingen.

Het kenniscentrum

De totstandkoming van ons beoogde kenniscentrum verloopt traag. Wij zijn met organisaties en personen in gesprek op welke wijze dit vorm en inhoud zou kunnen krijgen. Onze tijd en menskracht zijn echter zeer beperkt, zodat het een traag en langdurig proces is. Verheugd zijn wij echter wel dat steeds meer glasliefhebbers onze website weten te vinden met suggesties en vragen, bijvoorbeeld over de herkomst van gevonden glazen voorwerpen. In samenspraak met de vereniging 'de Oude Flesch' konden wij deze meestal naar tevredenheid beantwoorden. Naar het zich laat aanzien zal vanuit deze vereniging in 2020 een groot aantal interessante glasartikelen beschikbaar komen, die op onze website vrij toegankelijk zullen zijn voor onderzoek, ed.

Financieel overzicht 2019

De inkomsten en uitgaven van de stichting blijven in omvang beperkt en dus eenvoudig te overzien. Daarom besloten wij weer ons te beperken tot een overzicht van de belangrijkste financiële cijfers.

De stichting heeft de zakelijke rekening bij de RABO Bank (NL 61 RABO 0305 0005 19) voortgezet, waaronder een betaalrekening, een spaarrekening en een beleggingsrekening.

In **2019** is een beperkt saldo op de betaal- en de spaarrekening aangehouden om zo veel mogelijk in de beleggingsrekening te kunnen investeren. Wij streven er naar op de langere termijn uit de rente en dividenden -een groot deel van- onze jaarlijkse uitgaven te kunnen betalen.

Aan het einde van dit jaar zijn de saldi als volgt:

Betaalrekening: € 339,30; Spaarrekening € 400,87; Beleggingsrekening € 10.596,85.

In 2019 hadden we nieuwe **inkomsten** in de vorm van bijdragen aan de uitgave van het Jaarboek, te weten € 750 van het Gravin van Bylandtfonds en € 1.900 van het Bernhard Cultuurfonds. Daarbij bleven de vier jaarlijkse schenkingen van in totaal € 9.000. Wij zijn de schenkers dankbaar voor het in ons gestelde vertrouwen. Door het aflopen van de 5-jaar termijn is één van deze schenkingen dit jaar aan het einde van z'n looptijd gekomen. Dat betekent voor 2020 een vermindering van onze inkomsten van € 2.000. Voor 06 advertenties in het Jaarboek 2018 ontvingen we een bedrag van € 1.550. Tezamen maakten zij de publicatie van ons Jaarboek mogelijk.

Donateurs betalen jaarlijks € 50, hun aantal nam dit jaar toe tot 12. We trachten hun aantal te vergroten zodat een vaste kring gaat ontstaan, die meer dan anderen betrokken zijn bij het werk van de stichting. En tenslotte ontvingen we een bedrag van ruim € 800 aan bijdragen voor het Jaarboek van de symposiumgangers, de vrije verkoop en de verkoop in museumwinkels van alle drie de Jaarboeken.

In tegenstelling tot het vorige jaar was het beleggingsresultaat hoger met een koerswinst van net onder € 1.000.

De **uitgaven** waren lager, mede doordat er in 2019 geen Isingsprijs uitgekeerd werd. Het Jaarboek, inclusief reproductierechten, kostte € 8.235,20; het symposium, inclusief catering, attenties voor en reiskosten van de sprekers en dagvoorzitter € 1.102,62. De kosten voor de bank, administratie, verzendkosten, website, ed. bedroegen € 466,23.

Een eerste conclusie is dat de stichting in 2019 ook in financieel opzicht een goed jaar heeft gehad. Een aansporing om dat ook in 2020 te herhalen. Inmiddels zijn de aanvragen bij diverse culturele fondsen reeds gedaan en zijn afspraken gemaakt over de verkoop van de Jaarboeken met het RMO, het Allard Pierson, het Glasmuseum in Leerdam en met boekhandel Atheneum voor hun vestiging in het Rijksmuseum.

Namens het bestuur, Willem van Traa, voorzitter